

Besluit

Bindende Aanwijzing

Ons kenmerk : ACM/UIT/495709

Zaaknummer : ACM/16/022663

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 12j Instellingswet Autoriteit Consument en Markt tot het opleggen van een bindende aanwijzing aan André de Moor Holding B.V.

1 Samenvatting

1. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) heeft geconstateerd dat André De Moor Holding B.V. (hierna: De Moor) geen netbeheerder heeft aangewezen voor het beheer van een elektriciteitsnet en een gastransportnet dat aan hem toebehoort. Hiermee overtreedt De Moor artikel 10, negende lid, en artikel 16, derde lid, Elektriciteitswet 1998 (Hierna: E-wet) en artikel 2, achtste lid, Gaswet.
2. De ACM ziet hierin aanleiding om aan De Moor een bindende aanwijzing op te leggen als bedoeld in artikel 12j Instellingswet Autoriteit Consument en Markt.
3. De ACM verplicht met deze bindende aanwijzing De Moor om een netbeheerder aan te wijzen voor het beheer van het elektriciteits- en gastransportnet dat aan hem toebehoort. In dit besluit geeft de ACM aan op welke wijze De Moor een netbeheerder moet aanwijzen zoals bedoeld in artikel 10, negende lid, van de E-wet en artikel 2, achtste lid, van de Gaswet.

2 Procedure

4. In dit hoofdstuk geeft de ACM een beknopte weergave van de procedurele stappen die zij heeft gezet. Over de communicatie tussen de ACM en De Moor staat in bijlage 1 een weergave van het procesverloop.
5. De ACM heeft op 20 maart 2016 een klacht ontvangen over De Moor.¹ In oktober 2016 heeft een tweede klager zich gemeld bij de ACM.² Klagers zeggen gebruik te maken van het stelsel van verbindingen voor elektriciteit en het stelsel van gastransportleidingen dat De Moor exploiteert op een gedeelte van het bedrijventerrein De Hemrik in Leeuwarden. De klagers stellen dat hier sprake is van een onveilig elektriciteits- en gastransportnet. Daarnaast geven zij aan dat de tarieven die De Moor rekent te hoog zijn en dat de tarieven niet zijn onderbouwd. Tot slot stellen klagers dat zij geen gebruik kunnen maken van het recht op vrije leverancierskeuze.
6. Deze klachten zijn te herleiden tot het verwijt dat De Moor in strijd met de wet een elektriciteitsnet en gastransportnet beheert. De ACM heeft De Moor meermalen op een

¹ Kenmerk ACM: ACM/UIT34103.

² Zie email met kenmerk ACM/UIT/346107.

mogelijke overtreding van de wet geweest.³ Hierbij heeft de ACM gewezen op verschillende oplossingen, zoals het aanwijzen van een netbeheerder, het laten realiseren van individuele aansluitingen op het openbare net door een openbare netbeheerder en het aanvragen van een ontheffing van de verplichting om een netbeheerder aan te wijzen.⁴ Bovendien heeft de ACM De Moor meermalen uitgenodigd voor een gesprek, om deze oplossingsrichtingen te bespreken. Dit heeft niet tot een gesprek geleid.⁵

7. Drie gebruikers op de stelsels van verbindingen van De Moor hebben begin 2017 bij Liander een directe aansluiting op het openbare net van Liander aangevraagd.⁶ Uit de overgelegde correspondentie van klagers met De Moor en Liander blijkt dat De Moor niet bereid is om mee te werken aan het realiseren van een directe aansluiting op het openbare net, omdat hij graafwerkzaamheden in zijn omliggende grond die hiervoor nodig zijn, niet toestaat.⁷
8. Omdat een oplossing uitbleef, heeft de ACM op 31 mei 2017 aanvullende informatie bij één van de klagers opgevraagd over de onroerendezaakbeschikking, koopcontracten met De Moor en de facturen van De Moor.⁸ De klager heeft de informatie op 18 juni 2017 bij de ACM aangeleverd.⁹
9. Op 14 februari 2018 heeft de ACM het feitencomplex aan De Moor en klagers toegestuurd. Op 27 februari 2018 heeft de ACM betrokkenen per e-mail gevraagd of zij het feitencomplex hadden ontvangen, en of het klopte dat zij (nog) geen reactie hadden gestuurd. Ook heeft de ACM telefonisch gesproken met één van de klagers. Eén van de klagers heeft aanvullende informatie verstrekt over de WOZ-beschikking van de bedrijfseenheid.¹⁰ Op 7 maart 2018 heeft De Moor per mail op het feitencomplex gereageerd.¹¹ Deze informatie heeft de ACM verwerkt in het feitencomplex.
10. Omdat de ACM na aanleiding van de zienswijzen van klagers en De Moor op het feitencomplex enkele aanvullende vragen had over de levering van elektriciteit en gas door De Moor, heeft de ACM op 5 april 2018 klagers en De Moor opnieuw informatieverzoeken gestuurd.¹² Op 15 april 2018 hebben klagers dit informatieverzoek beantwoord.¹³ Op 17 april 2018 heeft De Moor een reactie gestuurd.¹⁴ Begin mei 2018 heeft de ACM per mail vragen gesteld aan De Moor, Enexis en Liander over het contact tussen De Moor en netbeheerders over het aanwijzen van een netbeheerder.¹⁵ De reactie van partijen heeft de ACM in dit besluit verwerkt.

³ Zie brieven van 17 augustus 2016 met kenmerk ACM/UIT/346104 en van 15 december 2016 met kenmerk ACM/UIT/346105.

⁴ Zie de brief van 15 december 2016 met kenmerk ACM/UIT/346105.

⁵ E-mails met kenmerk ACM: ACM/UIT/410224, ACM/UIT/410225, ACM/UIT/410226, ACM/UIT/410227, ACM/IN/410228, ACM/IN/410230, ACM/IN/410232, ACM/IN/410233, ACM/IN/338886.

⁶ ACM/IN/270738.

⁷ ACM/IN/270738, ACM/IN/270737, ACM/IN/407686, ACM/IN/415276, ACM/IN/407686.

⁸ ACM/UIT/346111.

⁹ ACM/IN/370418 en ACM/IN/370420.

¹⁰ ACM/IN/396727.

¹¹ ACM/IN/407686.

¹² ACM/UIT/492468, ACM/UIT/492925, ACM/UIT/492495.

¹³ ACM/IN/415276, ACM/IN/415391.

¹⁴ ACM/IN/415284.

¹⁵ ACM/UIT/494420, ACM/IN/416379 ACM/UIT/494050, ACM/IN/415930, ACM/IN/415935, ACM/UIT/493938 en ACM/IN/415822.

3 Wettelijk kader

11. In bijlage 2 van dit besluit staat een overzicht van alle relevante wettelijke bepalingen. Deze bijlage vormt een integraal onderdeel van het besluit.

4 Relevante feiten en omstandigheden

12. In dit hoofdstuk beschrijft de ACM de onderneming De Moor en de bij haar bekende feiten en omstandigheden. Deze feiten en omstandigheden zijn ontleend aan de informatie die door klagers en De Moor is verstrekt. Op basis van deze informatie stelt de ACM de volgende feiten en omstandigheden vast.

4.1 Betrokken onderneming

13. De Moor is een besloten vennootschap, gevestigd in Leeuwarden. De Moor is volledig aandeelhouder van De Moor Staalbouw B.V. [VERTROUWELIJK] is bestuurder van De Moor.¹⁶ De Moor verhuurt en verkoopt (bedrijfs)eenheden op het bedrijventerrein De Hemrik, te Leeuwarden. Op het gedeelte van het bedrijventerrein van De Moor staan volgens De Moor 28 (bedrijfs)eenheden.¹⁷

4.2 Netbeheer door De Moor

14. Het onderzoek richtte zich op het beheer van het elektriciteits- en gastransportnet door De Moor, waarvoor zij geen ontheffing heeft en waarvoor De Moor geen netbeheerder heeft aangewezen. Hiervoor zijn de feiten van belang waaruit blijkt of sprake is van een elektriciteits- en gastransportnet (par. 4.2.1), of De Moor deze netten toebehoort (par. 4.2.2), en of De Moor hier een netbeheerder voor heeft aangewezen (par. 4.2.3).

4.2.1 Is er sprake van een elektriciteitsnet en gastransportnet?

15. Om vast te kunnen stellen of er een gastransportnet en elektriciteitsnet ligt, gaat de ACM uit van onderstaande feiten en omstandigheden.

Verbindingen of leidingen voor transport

16. Om te beginnen stelt de ACM vast dat er verbindingen liggen voor de transport van elektriciteit en leidingen voor het transport van gas op het gedeelte van het bedrijventerrein De Hemrik van De Moor. Hiervoor is van belang dat De Moor in zijn beantwoording van het informatieverzoek van 17 april 2018 zelf verklaart dat hij aan 26 gebruikers elektriciteit levert.¹⁸ In de e-mail van 25

¹⁶ Zie Uittreksel Kamer van Koophandel, KvK-nummer 01122958, ACM/IN/338887.

¹⁷ ACM/IN/415284. Klagers schatte dit eerder op 29 afnemers. Zie ACM/UIT/346103.

¹⁸ ACM/IN/415391.

april 2018 verklaart De Moor dat hij aan vier gebruikers gas levert, maar dat alle gebruikers van gaslevering gebruik zouden kunnen maken als zij dat zouden willen.¹⁹ Klagers hebben verder een individuele aansluiting op het net van Liander, de openbare netbeheerder in het betreffende gebied, aangevraagd.²⁰ Liander heeft aangegeven dat zij deze aansluitingen in beginsel niet kan realiseren, omdat De Moor geen graafwerkzaamheden toestaat die nodig zijn om deze aansluitingen te realiseren.²¹ De ACM concludeert daarom dat klagers geen aansluiting hebben op het openbare net. Omdat zij toch elektriciteit en gas geleverd krijgen, acht de ACM het voldoende aannemelijk dat er verbindingen en gastransportleidingen liggen tussen het openbare net en (in ieder geval) klagers in de bedrijfseenheden voor het transport van elektriciteit en gas.

17. In aanvulling daarop zijn er voor elektriciteit specifiek nog andere redenen om aan te nemen dat er een stelsel van verbindingen voor elektriciteit op het gedeelte van het bedrijventerrein De Hemrik van De Moor. Uit een afschrift van een aanvraag van De Moor aan Enexis van 27 november 2014 blijkt dat De Moor zijn aansluitingcapaciteit voor elektriciteit wil vergroten.²² In deze aanvraag is te lezen: *“Met grote spoed, huidige zekering vliegt er steeds uit en er zitten meerder bedrijven gevestigd.”* Hieruit blijkt dat er een stelsel van verbindingen ligt na de aansluiting op het openbare net. In de zienswijze van 7 maart 2018 ontkent De Moor dat zij over een aansluiting op het openbare net beschikt en dat De Moor niet aan Enexis heeft gevraagd om zwaardere zekeringen. Echter, in dezelfde zienswijze stelt De Moor dat Enexis inderdaad de zekeringen verzwaaard heeft.²³ Dit laatste bevestigt De Moor in de beantwoording van het informatieverzoek van 17 april 2018.²⁴ De stelling van De Moor leidt dus niet tot een andere conclusie. Klagers hebben bovendien verklaard dat er een centrale meterkast is voor alle bedrijfseenheden van De Moor, die De Moor beheert en onderhoudt.²⁵ Hieruit concludeert de ACM dat voldoende aannemelijk is dat er een centrale aansluiting is op het openbare net, waarachter verschillende bedrijven zitten die De Moor van elektriciteit voorziet.

Onroerende zaak

18. Om na te gaan of het stelsel van verbindingen en het stelsel van gastransportleidingen is aan te merken als een net in de zin van de wet is verder van belang om vast te stellen dat de bedrijfseenheden als zelfstandige onroerende zaken zijn aan te merken, bijvoorbeeld omdat de klagers de bedrijfseenheden in eigendom hebben of als zelfstandige onroerende zaak gebruiken. Voor de afbakening van een WOZ-object gaat de ACM daarbij uit van een WOZ-beschikking van de gemeente.²⁶ Uit deze beschikking kan de ACM afleiden dat de klagers kwalificeren als afnemer in de zin van de E-wet en Gaswet.
19. De ACM stelt vast dat de klagers ieder eigenaar zijn van een bedrijfseenheid op het bedrijventerrein De Hemrik te Leeuwarden. Het eigendom van de bedrijfseenheden blijkt uit de

¹⁹ ACM/IN/415545.

²⁰ ACM/UIT/346118.

²¹ ACM/IN/415312, ACM/IN/415351.

²² Enexis was tot 1 januari 2016 de netbeheerder in Friesland. Met de netwerkruij op 1 januari 2016 is Liander in dit gebied netbeheerder geworden.

²³ ACM/IN/407686.

²⁴ ACM/IN/415284.

²⁵ ACM/IN/370420 en ACM/IN/415276.

²⁶ Zie randnummers 45 en 46 van het Besluit van de ACM van 17 november 2017 (ACM/DE/2017/206154) en de daar aangehaalde relevante besluiten van de ACM.

overeenkomst en de akte van levering tussen De Moor en klagers.²⁷ Voor in ieder geval twee van de bedrijfseenheden staat vast dat deze door de gemeente als onroerende zaak in de zin van de Wet waardering onroerende zaken (hierna: WOZ) zijn aangemerkt. Desgevraagd hebben twee van de klagers een WOZ-beschikking overgelegd voor het heffingsjaar 2017.²⁸ Tot slot maakt de ACM uit de bij haar bekende feiten op dat deze WOZ-objecten fysiek zijn verbonden met het stelsel van verbindingen en gastransportleidingen die De Moor beheert, aangezien zij door De Moor elektriciteit en gas geleverd krijgen.

20. De ACM stelt daarmee vast dat er sprake is van een stelsel van verbindingen voor de transport van elektriciteit en een stelsel van gastransportleidingen. Ook stelt de ACM vast dat in ieder geval twee onroerende zaken zijn aangesloten op deze stelsels van verbindingen. In haar juridische beoordeling geeft de ACM weer welke consequenties hieraan zijn verbonden.

4.2.2 Behoort De Moor het elektriciteits- en gastransportnet toe?

21. Om vast te kunnen stellen of de stelsels van verbindingen aan De Moor toebehoren, gaat de ACM uit van onderstaande feiten en omstandigheden.
22. In de eerste plaats gaat de ACM na of het eigendom van het net is ingeschreven in het kadaster. De ACM maakt uit het uittreksel van het kadaster echter op dat De Moor geen elektriciteits- of gastransportnet heeft ingeschreven.²⁹
23. In de tweede plaats kan vast komen te staan dat het net aan De Moor toebehoort als vaststaat dat De Moor bevoegd aanlegger is. De ACM maakt uit het kadaster op dat in ieder geval de omringende grond om de bedrijfseenheden in eigendom van De Moor is en dat De Moor over de eigendom van de percelen waarop de bedrijfseenheden liggen beschikte, voordat De Moor deze verkocht aan klagers. De Moor ontkent in de zienswijze dat de omringende grond in zijn eigendom is, maar heeft in deze zienswijze ook benadrukt dat hij geen graafwerkzaamheden in deze grond duldt. Dit blijkt ook uit correspondentie tussen klagers en Liander.³⁰ Naar aanleiding van het bovenstaande stelt de ACM vast dat de grond die de bedrijfseenheden omringt, in eigendom is van De Moor. Dit is een aanwijzing dat De Moor bevoegd aanlegger is van de stelsels van verbindingen. Echter, de ACM kan pas vaststellen dat De Moor bevoegd aanlegger is, als zij (ook) beschikt over bijvoorbeeld facturen voor aanleg van de verbindingen of een beschrijving van de historische ontwikkeling van het net. Omdat de ACM daar niet over beschikt, kan zij niet concluderen dat De Moor bevoegd aanlegger is.
24. Ten derde beschouwt de ACM de exploitant van de stelsels als degene aan wie de stelsels toebehoren. Om vast te stellen dat De Moor zich gedraagt als exploitant van de stelsels, kijkt de ACM of uit de feiten blijkt dat De Moor elektriciteit en gas levert, en of De Moor andere activiteiten uitvoert die te kwalificeren zijn als het beheren van de stelsels.

Levering van elektriciteit en gas

²⁷ ACM/IN/370418 en ACM/IN/370420.

²⁸ ACM/IN/370418 en ACM/IN/396727.

²⁹ ACM/IN/370424.

³⁰ O.a. ACM/IN/415312.

25. De Moor gedraagt zich als exploitant van de stelsels voor de transport van elektriciteit en gas, als De Moor aan de bedrijfseenheden gas en elektriciteit levert.
26. In de akte van levering van één van de klagers staat dat De Moor en klager zijn overeengekomen dat De Moor gas en elektriciteit levert.³¹ In deze akte staat dat het gaat om 'Nutsvoorzieningen (gas, water, en elektra)'. Een dergelijke akte van levering ontbreekt voor de andere klager. De Moor brengt wel bij beide klagers maandelijks voorschotten in rekening voor de nutsvoorzieningen.³² Eénmaal per jaar stuurt De Moor een afrekening aan klagers.³³ In de meeste facturen is de kostenpost 'nutsvoorzieningen' niet gespecificeerd. Onduidelijk is of de betreffende kosten betrekking hebben op gas, water of elektriciteit. Op enkele facturen staat dit onderscheid wel.
27. Verder heeft De Moor in zijn beantwoording van het informatieverzoek van 17 april 2018 verklaard dat hij aan 28 gebruikers elektriciteit heeft geleverd, en aan 26 daarvan nog steeds elektriciteit levert.³⁴ Hiermee weerspreekt hij zijn eigen standpunt in de zienswijze van 7 maart 2018, waarin hij stelt dat De Moor niet langer elektriciteit levert.³⁵ In de e-mail van 25 april 2018 heeft De Moor verklaard dat hij aan vier bedrijfseenheden gas levert, en dat alle bedrijfseenheden gebruik kunnen maken van gaslevering door hem.³⁶ Ook hebben klagers verklaard dat De Moor elektriciteit en gas levert aan henzelf, of – na te zijn afgesloten – aan andere eigenaren van bedrijfseenheden van De Moor.³⁷
28. De ACM weegt bovendien mee dat uit de aan de ACM verstrekte informatie blijkt dat De Moor in ieder geval op 13 april 2018 nog een factuur aan één van de klagers heeft gestuurd, die ziet op de facturering van elektriciteit- en gaslevering tot maart 2018.³⁸ Op basis van deze facturen en verklaringen van De Moor en klagers concludeert de ACM dat De Moor aan meerdere gebruikers van de bedrijfseenheden elektriciteit en gas levert.³⁹

Afsluiten

29. De exploitatie van het elektriciteits- en gastransportnet blijkt eveneens uit de correspondentie van De Moor aan klagers om de gas- en elektriciteitsvoorziening van klagers af te sluiten. Immers, alleen degene die het net exploiteert, is in staat om afnemers af te sluiten. Afsluiten geschiedt volgens klager met het 'overhalen van een zekering' in de centrale meterkast.⁴⁰ De Moor brengt zelfs kosten voor het afsluiten in rekening bij klager.⁴¹ Verder is De Moor in staat om de bedrijfseenheden weer aan te sluiten.⁴²

³¹ ACM/IN/370420.

³² ACM/UIT/346103.

³³ ACM/IN/370420.

³⁴ ACM/IN/415391.

³⁵ In de zienswijze van 7 maart 2018 stelde De Moor dat hij per 25 januari 2017 geen facturen meer verstuurd. ACM/IN/407686.

³⁶ ACM/IN/415545.

³⁷ ACM/IN/415391.

³⁸ ACM/IN/415280. Zie verder ook de factuur van 14 april 2017: ACM/IN/370418.

³⁹ ACM/IN/370420, ACM/IN/415284, factuur 13 april 2018 ACM/IN/415280, ACM/UIT/370418, ACM/IN/415276.

⁴⁰ ACM/IN/415276.

⁴¹ ACM/IN/370420 en ACM/IN/415276.

⁴² ACM/IN/415276, ACM/IN/415545.

30. Enkele voorbeelden van mogelijke afsluiting van de energievoorziening zijn hieronder weergegeven.

In de e-mail van De Moor aan één van de klagers van 25 januari 2017 staat:

*“Wij hebben vandaag een betaling binnen gekregen inzake voorschot nuts februari. **Zo als u weet stopt levering per 1 februari 2017**, het voorschot wordt verrekend met de afrekening.”⁴³*

En in de e-mail van 25 januari 2017:

*Via deze weg willen wij u laten weten **dat wij van onze zijde levering inzake nuts per 1 februari 2-17 willen opzeggen beëindigen**...*⁴⁴

In de e-mail van De Moor aan een van de klagers van 12 maart 2016 staat:

*“In onderstaande mail geeft u opgaaf in geval van storing, dit is niet aan de orde, u wil niet geleverd krijgen onder huidige voorwaarden. **Het is dan ook geheel u eigen keuze dat er niet meer wordt geleverd**, ook bij andere leveranciers is dit het geval. (...) **Als u aangeeft onder huidige condities geleverd te willen hebben, kan de aansluiting weer gerealiseerd worden**.”⁴⁵*

In de e-mail van 8 december 2014 schrijft De Moor:⁴⁶

*“Rechtszaak kan houd wel in dat **per onmiddellijke ingang levering gas/water/ en elektrisch wordt stop gezet**. Dit gebeurt ook bij andere leveranciers als essent, enexis et. Mocht u het niet eens zijn met afsluiting kan u zich inderdaad wenden tot de rechtbank (...).”*

Ter beschikking stellen van meters

31. Uit de overgelegde stukken maakt de ACM bovendien op dat De Moor meters voor gas en elektriciteit heeft geplaatst bij klagers waarmee de hoeveelheid geleverde elektriciteit of gas kan worden gemeten. De Moor heeft hiervoor kosten in rekening gebracht bij klagers.⁴⁷ Voor elektriciteit kan de ACM vaststellen dat afnemers op het private net kleinverbruiker zijn. Immers, uit de aanvraag van de vergroting van de aansluiting op het openbare net door Enexis is op te maken dat aansluiting vergoot is van 3x25A naar 3x63A.

Conclusie

32. De ACM stelt vast dat De Moor zich gedraagt als exploitant van het stelsel van verbindingen en het stelsel van gastransportleidingen en kleinverbruik elektriciteitsmeters verzorgt.

4.2.3 Heeft De Moor een netbeheerder aangewezen?

33. Om vast te kunnen stellen of De Moor een netbeheerder heeft aangewezen voor het beheer van de netten die hem toebehoren, stelt de ACM de volgende feiten en omstandigheden vast.

⁴³ Kenmerk ACM ACM/IN/370420.

⁴⁴ Zie ook de e-mail 18 januari 2017 met kenmerk: ACM/IN/270734.

⁴⁵ ACM/UIT/346103.

⁴⁶ ACM/IN/370420.

⁴⁷ Kenmerk ACM: ACM/IN/370418 en ACM/IN/415280.

34. Uit beschikbare informatie maakt de ACM op dat De Moor de stelsel van verbindingen zelf exploiteert. Uit niets is gebleken dat De Moor voor het beheer van het net een netbeheerder in de zin van de wet heeft aangewezen. Zo constateert de ACM dat Liander het transport van elektriciteit en gas op het net van De Moor niet verricht.⁴⁸ Bovendien hebben zowel Liander als Enexis (de netbeheerder in Friesland tot 1 januari 2016) verklaard dat zij niet zijn aangewezen door De Moor.⁴⁹ Daarmee staat vast dat in ieder geval Liander en Enexis geen aangewezen netbeheerder is.
35. De Moor heeft ook geen ontheffing bij de ACM aangevraagd voor de verplichting om een netbeheerder aan te wijzen. Dit geldt zowel voor elektriciteit als voor gas. De ACM heeft De Moor ook geen ontheffing van de verplichting om een netbeheerder aan te wijzen verleend.

Conclusie

36. Samenvattend stelt de ACM de volgende feiten vast:
- De Moor is een besloten vennootschap, gevestigd in Leeuwarden, die 28 bedrijfseenheden verkocht heeft of verhuurt op het bedrijventerrein De Hemrik in Leeuwarden.
 - Er is een stelsel van verbindingen voor elektriciteit en een stelsel van leidingen voor gas. Ten minste twee van de bedrijfseenheden op deze stelsels zijn onroerende zaken in de zin van de WOZ.
 - Deze stelsels van verbindingen behoren De Moor toe, omdat hij zich gedraagt als exploitant van de stelsels. De Moor beheert deze stelsels, aangezien hij via deze stelsels elektriciteit en gas levert aan gebruikers, hij meters ter beschikking heeft gesteld, en hij gebruikers kan afsluiten.
 - De Moor heeft geen netbeheerder aangewezen van deze stelsels van verbindingen.
 - De Moor heeft geen ontheffing voor de verplichting een netbeheerder aan te wijzen.

⁴⁸ Kenmerk ACM: ACM/IN/270732.

⁴⁹ ACM/UIT/494050, ACM/IN/415930 en ACM/IN/415935, ACM/UIT/493938, ACM/IN/415822.

5 Beoordeling

5.1 Wettelijk verbod op beheer van een elektriciteits- of gastransportnet

37. Op basis van bovenstaande feiten gaat de ACM na of De Moor in strijd met de E-wet en de Gaswet handelt en geeft de ACM in dit hoofdstuk aan wat de juridische consequenties zijn. In dit hoofdstuk geeft de ACM aan of i) er op het bedrijventerrein De Hemrik een elektriciteits- en gastransportnet van de ligt in de zin van de wet, ii) De Moor wettelijke beheerstaken uitvoert iii) of de netten aan hem toebehoren, iv) De Moor geen ontheffing heeft of kan krijgen en v) of De Moor voor het beheer van het net een netbeheerder heeft aangewezen. Met deze juridische beoordeling stelt de ACM vast of De Moor de E-wet en de Gaswet overtreedt.
38. Uit de E-wet en de Gaswet volgt als hoofdregel dat alleen een netbeheerder in de zin van de wet in zijn verzorgingsgebied de wettelijke taken mag uitvoeren voor het beheer van een elektriciteits- of gastransportnet. In de E-wet staat zelfs een expliciet verbod op het uitvoeren van beheerstaken door een ander dan de netbeheerder (artikel 16 lid 3 en artikel 16a lid 1 E-wet). De wettelijke taken staan beschreven in artikel 16 E-wet en artikel 10 Gaswet. Een netbeheerder heeft bijvoorbeeld tot taak om een net in werking te hebben en te onderhouden (artikel 16 lid 1 onder a E-wet en artikel 10 lid 1 Gaswet). Verder moet een netbeheerder de betrouwbaarheid en veiligheid van de netten waarborgen (artikel 16 lid 1 onder b E-wet en artikel 10 lid 1 Gaswet). Ook is een wettelijke taak het ten behoeve van derden verrichten van transport van elektriciteit of gas (artikel 16 lid 1 onder f en artikel 10 Gaswet). Voor het uitvoeren van de wettelijke taken mag een netbeheerder alleen tarieven in rekening brengen zoals die vooraf door de ACM zijn vastgesteld (artikel 42 E-wet en artikel 81d Gaswet).
39. Als uitgangspunt geldt dat degene die een net toebehoort een netbeheerder moet aanwijzen. Echter, een eigenaar van een net kan bij de ACM een ontheffing aanvragen om toch zelf een net te beheren. De ACM kan een ontheffing verlenen als voldaan is aan de wettelijke voorwaarden. Een ontheffing is mogelijk als i) de bedrijfs- of productieprocessen van de gebruikers op het net met elkaar zijn geïntegreerd of ii) de eigenaar het net primair voor zichzelf gebruikt of voor verwante bedrijven van de eigenaar (artikel 15 lid 1 Elektriciteitswet en artikel 2a lid 1 Gaswet). Voor een ontheffinghouder geldt dan een zogenoemd '*verlicht regime*', dat minder verstrekend is dan dat voor openbare netbeheerders. Een ontheffinghouder is alleen gehouden aan een aantal wettelijke bepalingen zoals die in de E-wet en Gaswet zijn opgesomd (artikel 15 leden 4 tot en met 6 Elektriciteitswet en artikel 2a leden 4 tot en met 6 Gaswet).
40. Als een eigenaar van een net geen netbeheerder is in de zin van de wet en geen ontheffing heeft dan moet de eigenaar voor het beheer van een elektriciteits- of gastransportnet een naamloze of besloten vennootschap aanwijzen (artikel 10 lid 9 E-wet en artikel 2 lid 8 Gaswet). De Minister van Economische Zaken en Klimaat moet vervolgens met deze aanwijzing instemmen (artikel 12 E-wet en artikel 4 Gaswet). De aanwijzing heeft tot gevolg dat de aangewezen vennootschap een netbeheerder is in de zin van de wet (artikel 1 lid 1 onder k E-wet en artikel 1 lid 1 onder e Gaswet). Voor een aangewezen netbeheerder geldt het volledige wettelijke kader waaronder voorafgaande goedkeuring van de tarieven door de ACM.

41. De ACM merkt op dat het doel van de wettelijke waarborgen uit de E-wet en de Gaswet is om afnemers op de netten te beschermen tegen de monopoliepositie van een netbeheerder of een ontheffinghouder.⁵⁰

5.1.1 Kwalificatie als elektriciteits- of gastransportnet

42. Om vast te stellen of De Moor in overtreding met de wet handelt moet de ACM nagaan of de stelsels van verbindingen en leidingen op zijn gedeelte van het bedrijventerrein De Hemrik zijn aan te merken als een elektriciteits- en gastransportnet in de zin van de wet.
43. Een net is gedefinieerd als *‘één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit...behoudens zover deze verbindingen (...) liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer’* (artikel 1 lid 1 onder i Elektriciteitswet). In de Gaswet staat een vergelijkbare definitie (artikel 1 lid 1 onder d Gaswet). Dit wil zeggen dat als er meerdere afnemers zijn aangesloten die voor het transport van elektriciteit of gas gebruik (kunnen) maken van de verbindingen en gastransportleidingen, sprake is van een net in de zin van de wet.⁵¹
44. Zoals in hoofdstuk 4 uiteengezet ligt op het terrein van De Moor een stelsel van verbindingen en een stelsel gastransportleidingen voor het transport van elektriciteit en gas ten behoeve van verschillende verbruikers, waaronder in ieder geval klagers. Een aanvullende eis is dat de verbruikers *‘afnemers’* zijn zoals gedefinieerd in de E-wet en de Gaswet.⁵² Een afnemer is een ieder die over een aansluiting beschikt (artikel 1 lid 1 onder c Elektriciteitswet).⁵³ Het begrip *‘aansluiting’* is wettelijk gedefinieerd als één of meerdere verbindingen tussen een net en een onroerende zaak zoals bepaald in de WWOZ; artikel 1 onder b van de Elektriciteitswet en artikel 1 onder m van de Gaswet).⁵⁴ In de definitie van een aansluiting in de E-wet en de Gaswet is een verwijzing opgenomen naar artikel 16 WWOZ. In dit artikel staat beschreven wat een onroerende zaak is. Dit geldt in ieder geval bij eigendom (artikel 16a WWOZ).
45. Omdat in ieder geval twee van bedrijfseenheden als onroerende zaken worden aangemerkt, die fysiek met het stelsel van verbindingen en gastransportleidingen zijn verbonden, concludeert De ACM dat in ieder geval twee afnemers zijn aangesloten op de netten van De Moor.
46. Gelet hierop concludeert de ACM dat het stelsel van verbindingen is te kwalificeren als een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet en het stelsel van leidingen als gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel d van de Gaswet.

⁵⁰ Zie bijvoorbeeld *Kamerstukken II*, 25 621, no, 3, p. 8 – 9 voor elektriciteit.

⁵¹ Zie overweging 5.4.3. van de uitspraak van het CbB van 30 april 2014 (ECLI:NL:CBB:2014:167) waarin staat dat volstaat dat de verbindingen feitelijk geschikt zijn voor het transport van elektriciteit en gas. Het is niet relevant of de verbindingen of leidingen daadwerkelijk gebruikt worden.

⁵² Zie de uitspraak van het CbB van 23 juli 2012 (ECLI:NL:CBB:2012:BX4120). Ook uit de uitspraak van het CbB van 27 december 2016 (ECLI:NL:CBB:2016:411) volgt dat er verbruikers kunnen zijn die niet als afnemer kwalificeren en dat er daarmee geen net is in de zin van de wet.

⁵³ De definitie in artikel 1 lid 1 onder o Gaswet is niet helemaal gelijklopend. Hier staat een afnemer gedefinieerd als een persoon met een aansluiting.

⁵⁴ Zie ook overweging 5.2 van de uitspraak van het CbB van 17 juni 2015 (ECLI:NL:CBB:2015:214) waarin het CbB aangeeft dat elke fysieke verbinding tussen een net en een Woz-object een aansluiting kan zijn.

5.1.2 Uitvoeren van wettelijke beheerstaken

47. Uit de feiten zoals beschreven in hoofdstuk 4 blijkt dat De Moor zich gedraagt als exploitant van de netten, aangezien hij beheerstaken uitvoert, zoals het in werking hebben en houden van netten, het transport van elektriciteit en gas en het ter beschikking stellen van meters voor gas en elektriciteit. In ieder geval voor elektriciteit is vast komen te staan dat klagers kleinverbruikers zijn. Het ter beschikking stellen van elektriciteitsmeters voor kleinverbruik is een wettelijke beheerstak van de netbeheerder. Verder is gebleken dat De Moor aan klagers heeft laten weten dat hij voornemens is elektriciteit en gas af te sluiten. In twee gevallen heeft De Moor dat ook gedaan.
48. De ACM constateert dat De Moor een elektriciteits- en gastransportnet in werking heeft en onderhoudt, waarmee De Moor elektriciteit en gas transporteert ten behoeve van verschillende verbruikers, waaronder in ieder geval de klagers. De ACM stelt daarom vast dat De Moor wettelijke beheerstaken uitvoert.

5.1.3 Behoort De Moor het elektriciteitsnet en gastransportnet toe?

49. In de E-wet en de Gaswet staat dat degene aan wie een net toebehoort voor het beheer van dat net een naamloze of besloten vennootschap als netbeheerder moet aanwijzen (artikel 10 lid 8 E-wet en artikel 2 lid 8 Gaswet). De plicht tot het aanwijzen van een netbeheerder geldt voor een economische eigenaar van een stelsel van verbindingen. Dit leidt de ACM af uit de Memorie van Toelichting⁵⁵ behorend bij de E-wet. Hierin staat, voor zover relevant, het volgende opgenomen:

“Omdat niet in alle gevallen de economisch eigenaar samenvalt met de juridisch eigenaar, is die economisch eigenaar in het wetsvoorstel aangeduid met «rechtspersoon die een recht van gebruik heeft van het net». In deze toelichting wordt verder de meer gebruikelijke term «economisch eigenaar» gehanteerd. Voor de regionale distributienetten dienen eveneens netbeheerders te worden aangewezen door de economisch eigenaren.”

50. In de E-wet en de Gaswet is een definitie van het economisch eigendom opgenomen (artikel 1 lid 1 onder aa E-wet en artikel 1 lid 1 onder u Gaswet). Hieruit volgt dat een economisch eigenaar gerechtigd moet zijn tot alle rechten en bevoegdheden ten aanzien van een net. De economische eigenaar draagt verder alle rechten en risico's van waardeverandering of het tenietgaan van een net. Voor het economische eigendom is het niet nodig dat het net aan de economische eigenaar is geleverd.
51. Zoals omschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit, is De Moor eigenaar is van de grond die de bedrijfseenheden van de klagers omringen. Daarnaast gedraagt De Moor zich als exploitant van de netten, aangezien hij beheerstaken uitvoert. De ACM constateert dat De Moor gerechtigd is tot alle rechten en bevoegdheden ten aanzien van het net. De ACM stelt daarmee vast dat het elektriciteits- en gastransportnet aan De Moor als economisch eigenaar toebehoort. Dat betekent

⁵⁵ Kamerstukken II, 1997-1998, 25 621, nr. 3, p. 8 - 9.

dat De Moor verplicht is om voor het beheer van haar elektriciteits- respectievelijk gastransportnet een netbeheerder aan te wijzen.

52. De ACM constateert verder dat het eigendom van het elektriciteits- en gastransportnet op het bedrijventerrein De Hemrik niet direct of indirect bij de staat, provincies, gemeenten of andere openbare lichamen berust, zoals is vereist op grond van artikel 93 E-wet en artikel 85 Gaswet.

5.1.4 Mogelijkheden ontheffing van aanwijsplicht

53. De Moor heeft geen ontheffing van de ACM gekregen op grond van artikel 15 E-wet en artikel 2a Gaswet en De Moor heeft geen ontheffing aangevraagd. De ACM heeft De Moor per brief van 15 december 2016 wel gewezen op deze mogelijkheid. De ACM merkt verder op dat op basis van de bij haar beschikbare informatie niet aannemelijk is dat De Moor aan de wettelijke voorwaarden voor een ontheffing voldoet. Er zijn geen aanwijzingen dat de processen van de bedrijven op het bedrijventerrein De Hemrik om specifieke technische of veiligheidsredenen met elkaar zijn geïntegreerd. Verder is niet gebleken dat De Moor de netten primair voor zichzelf of aanverwante bedrijven gebruikt. De Moor verhuurt immers bedrijfseenheden aan verschillende bedrijven, die niet aan hem verwant zijn.⁵⁶ Dat betekent dat voldoende aannemelijk is dat De Moor niet in aanmerking komt voor een ontheffing.

5.1.5 Constatering overtreding en gevolgen

54. De ACM komt daarmee tot de conclusie dat De Moor de volgende artikelen heeft overtreden: artikel 10 lid 9, artikel 16 lid 3 en artikel 16a lid 1 en artikel 2 lid 8 Gaswet. In strijd met de wet heeft De Moor voor het beheer van haar elektriciteits- en gastransportnet geen netbeheerder aangewezen.

⁵⁶ Zie Uittreksel Kamer van Koophandel, KvK-nummer 01122958, kenmerk ACM: ACM/IN/338887. Afschrift aanvraag vergroting aansluiting bij Enexis, kenmerk ACM: ACM/IN/370420.

6 Bindende aanwijzing

55. Om de overtreding op te heffen draagt de ACM De Moor op om één of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen voor het beheer van het elektriciteits- en gastransportnet dat aan hem toebehoort.
56. De ACM merkt daarbij op dat in de E-wet en de Gaswet geen nadere uitwerking van het begrip aanwijzing is opgenomen. Uit de E-wet en Gaswet volgt echter wel dat de aanwijzing van een netbeheerder ertoe moet leiden dat de netbeheerder over het economische eigendom moet beschikken. Verder blijkt uit de E-wet en de Gaswet dat de aandelen van een aangewezen netbeheerder direct of indirect bij een overheid moeten berusten (artikel 93 E-wet en artikel 85 Gaswet). De Moor heeft dus de verplichting om een netbeheerder aan te wijzen waarbij de aandelen in overheidshanden zijn.
57. Om de netten te kunnen beheren moet een netbeheerder verder over het economische eigendom van de netten beschikken (artikel 10a E-wet en artikel 3b Gaswet). Om dit te bewerkstelligen moet De Moor daarom een rechtsverhouding met een aangewezen netbeheerder aangaan. De rechtsverhouding moet erop zijn gericht dat De Moor het eigendom van de netten aan de netbeheerder over gaat dragen.
58. Deze aanwijzing door De Moor betekent dat De Moor aan een netbeheerder een reëel aanbod moet doen voor het aangaan van een rechtsverhouding om het eigendom van het elektriciteits- en gastransportnet over te nemen. De aanwijzing houdt in dat De Moor schriftelijk aan een netbeheerder een wilsverklaring moet overleggen waaruit blijkt dat De Moor het eigendom van het elektriciteits- en gastransportnet over wil laten nemen. In deze wilsverklaring moet De Moor aangeven i) waar het elektriciteits- en gastransportnet ligt, ii) wat de technische staat van de netten is en iii) welke tegenprestatie De Moor verlangt voor het aangaan van de rechtsverhouding. De Moor moet de tegenprestatie onderbouwen met een onafhankelijk taxatierapport van de netten. Het moet voor een netbeheerder duidelijk zijn welke netten de netbeheerder moet gaan beheren en tegen welke voorwaarden.
59. De ACM legt deze bindende aanwijzing op om de gevolgen van de geconstateerde overtredingen te beëindigen en beëindigd te houden. Gelet op de zwaarwegende belangen die ermee zijn gemoeid, zoals de bescherming van de afnemers en de herhaalde weigering van De Moor om zelf de overtredingen te beëindigen, acht de ACM het nodig om de norm in artikel 10, negende lid, van de E-wet en artikel 2, achtste lid, van de Gaswet in dit besluit te verduidelijken. De ACM acht daarbij de bindende aanwijzing als het meest geëigende instrument. Met dit besluit verduidelijkt de ACM de wettelijke verplichting van De Moor om een netbeheerder aan te wijzen en bakent dit op een bindende wijze af. De ACM stelt hiermee geen nieuwe eisen, maar geeft slechts uitleg aan de eisen die al in de E-wet en de Gaswet staan. Op deze wijze draagt de ACM zorg voor een duidelijke normstelling, zodat voor De Moor kenbaar is wat haar verplichtingen zijn op grond van artikel 10, negende lid, van de E-wet en artikel 2, achtste lid, van de Gaswet en wordt tegelijk het belang dat met voornoemde artikelen wordt gediend, gewaarborgd.

Termijn om aan de aanwijzing te voldoen

60. De ACM stelt een redelijke termijn, waarbinnen het mogelijk is voor De Moor om aan de

bindende aanwijzing te voldoen. In dit geval acht de ACM een termijn van vier maanden redelijk. Uiterlijk 30 september 2018 dient de ACM in het bezit te zijn van het door De Moor verstuurde aanwijzing.

7 Besluit

1. De Autoriteit Consument en Markt:
 - I. draagt De Moor op om uiterlijk 25 september 2018 een schriftelijke aanwijzing aangetekend te verzenden aan de aan te wijzen netbeheerder, met de volgende inhoud:
 - a. de naam van de netbeheerder die De Moor aan wil wijzen met een onderbouwing dat de aandelen van die netbeheerder in overheidshanden zijn,
 - b. een wilsverklaring waarmee De Moor aangeeft een rechtsverhouding met de aangewezen netbeheerder aan te gaan om het eigendom van het elektriciteits- en gastransportnet over te nemen.
 - c. een omschrijving van waar het elektriciteits- en gastransportnet ligt, en wat de technische en veiligheidsnormen van de netten zijn.
 - d. een onderbouwde tegenprestatie op grond van in ieder geval een taxatierapport van een onafhankelijke derde.
 - II. De Moor dient de aanwijzing na verzending uiterlijk 30 september 2018 aan de ACM te overleggen.

Den Haag,
Datum: 25 mei 2018

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.

mr. P.J.H. Benner
Teammanager Directie Energie

*Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Graag ontvangen wij uw bezwaarschrift **binnen zes weken** na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.*

Bijlage 1

1. Op 17 augustus 2016 heeft de ACM per brief De Moor op de hoogte gesteld van het vermoeden van een overtreding van de E-wet en de Gaswet.⁵⁷ In deze brief heeft de ACM De Moor uitgenodigd om de mogelijkheden tot beëindiging van de illegale situatie te bespreken. In de week van 22 – 26 augustus heeft de heer De Moor telefonisch gesproken met de ACM. In een mail van 24 augustus 2017 heeft de ACM een aantal data doorgegeven waarop een afspraak plaats kan vinden.⁵⁸ Op 30 augustus 2017 heeft de ACM per mail de heer De Moor nogmaals verzocht om aan te geven op welke datum de heer De Moor af zou kunnen spreken.⁵⁹ Op 30 augustus 2017 heeft de heer De Moor op deze mail gereageerd en aangegeven dat zijn advocaat op vakantie is en hij graag met hem wil overleggen.⁶⁰ Op 28 september 2016 heeft de ACM in een mail aangegeven dat zij nog steeds geen reactie heeft gekregen.⁶¹ In de mail heeft de ACM verzocht aan te geven op welke datum de heer De Moor af kan spreken. Op 4 oktober heeft de heer De Moor per mail gereageerd en heeft hij aangegeven dat het niet mogelijk is langs te komen.⁶² In de mail heeft de heer De Moor aangegeven dat hij de situatie al per telefoon heeft uitgelegd en heeft voorgesteld om in Leeuwarden af te spreken. In de mail van 10 oktober 2017 heeft de ACM op dit verzoek gereageerd en heeft als alternatief voorgesteld om eerst met de advocaat te spreken of om in Utrecht af te spreken.⁶³ Hierop heeft De Moor niet meer gereageerd. De ACM heeft herhaaldelijk met de advocaat gebeld, maar kreeg geen contact.
2. Op 15 december 2016 heeft de ACM een tweede brief aan De Moor gestuurd waarin de ACM wederom verschillende oplossingen heeft aangedragen.⁶⁴ In deze brief heeft de ACM aan de heer De Moor verzocht aan te geven welke stappen De Moor gaat nemen of al heeft genomen om de overtreding te stoppen. Op 22 december 2016 heeft de ACM de brief digitaal per mail aan de heer De Moor gestuurd.⁶⁵ Op 18 januari 2017 heeft de heer De Moor hierop gereageerd dat hij geen stroom, water en gas levert aan de klager.⁶⁶ Verder schrijft hij in de mail dat hij besloten heeft *'de nutsvoorzieningen terug gaat geven aan de eigenaren'*. In een email van 25 januari 2017 heeft de ACM aan De Moor gevraagd om dit aanbod te verduidelijken.⁶⁷ Op 25 januari 2017 heeft De Moor per e-mail gereageerd. In deze mail heeft De Moor een aantal vragen gesteld. In reactie op deze mail heeft de ACM op 6 februari 2017 aangegeven dat de ACM bereid is een toelichting te geven op de gestelde vragen.⁶⁸ De ACM heeft per mail verzocht aan te geven welke data de heer De Moor kan afspreken. Op deze mail is geen reactie meer gekomen.

⁵⁷ Kenmerk ACM: ACM/UIT/346104.

⁵⁸ Kenmerk ACM: ACM/UIT/410224.

⁵⁹ Kenmerk ACM: ACM/UIT/410225.

⁶⁰ Kenmerk ACM: ACM/UIT/410226.

⁶¹ Kenmerk ACM: ACM/UIT/410228.

⁶² Kenmerk ACM: ACM/UIT/338886.

⁶³ Kenmerk ACM: ACM/UIT/410233.

⁶⁴ Kenmerk ACM: ACM/UIT/346105.

⁶⁵ Kenmerk ACM: ACM/UIT/346108.

⁶⁶ Kenmerk ACM: ACM/UIT/270731.

⁶⁷ Kenmerk ACM: ACM/UIT/410232.

⁶⁸ Kenmerk ACM: ACM/UIT/410233.

Bijlage 2: Relevante wettelijke bepalingen

Elektriciteitswet

1. In artikel 1 lid 1 E-wet staat voor zover relevant:

(...)

b. aansluiting: één of meer verbindingen tussen een net en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een net dat wordt beheerd door een netbeheerder en een net dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder;

c. afnemer: een ieder die beschikt over een aansluiting op een net;

(...)

i. net: één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations en andere hulpmiddelen, behoudens voor zover deze verbindingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer;

(...)

k. netbeheerder: een vennootschap die op grond van artikel 10, 13 of 14 is aangewezen voor het beheer van een of meer netten;

(...)

aa. economische eigendom: het krachtens een rechtsverhouding gerechtigd zijn tot alle rechten en bevoegdheden ten aanzien van een goed, met uitzondering van het recht op levering, en het gehouden zijn om alle verplichtingen ten aanzien van dat goed voor zijn rekening te nemen en daarmee het volledige risico van waardeverandering of tenietgaan van het goed te dragen, zonder dat het goed geleverd is;

2. In de artikel 10 lid 9 E-wet staat voor zover relevant:

Degene aan wie een ander net toebehoort dan het landelijk hoogspanningsnet of een landsgrensoverschrijdend net, wijst voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan.

3. In artikel 10a E-wet staat voor zover relevant:

1. De netbeheerder, met uitzondering van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, beschikt over de economische eigendom van het door hem beheerde net.

2. Bij gelegenheid van een aanwijzing als bedoeld in artikel 10, negende lid, vindt voor zover nodig overdracht van de economische eigendom aan de aangewezen netbeheerder plaats.

3. De overdracht geschiedt tegen verrichting van een tegenprestatie waarvan de waarde ten hoogste de opbrengst vertegenwoordigt van de exploitatie van het net, zoals deze op basis van algemene bedrijfseconomische uitgangspunten kan worden afgeleid van de door de Autoriteit Consument en Markt in de daaraan voorafgaande periode van vijf jaar vastgestelde tarieven met betrekking tot het netbeheer. Deze tegenprestatie kan zowel bestaan uit een periodieke uitkering als uit een contant bedrag ineens.

(...).

4. In artikel 12 E-wet staat voor zover relevant:

1. De netbeheerder, niet zijnde de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, meldt aan Onze Minister onverwijld na zijn aanwijzing zijn naam en adres en de naam en het adres van zijn

aandeelhouders en zendt aan Onze Minister een beschrijving van het net dat door hem zal worden beheerd. Ten minste eenmaal per jaar meldt hij aan Onze Minister iedere wijziging van de namen of adressen en zendt hij hem een beschrijving van de wijziging van het net dat door hem wordt beheerd.

2. De aanwijzing behoeft de instemming van Onze Minister. Onze Minister onthoudt zijn instemming of kan voorschriften verbinden aan de instemming, indien niet is voldaan aan de artikelen 10a, 10b, 11, 11a of 11b of indien de aangewezen netbeheerder in onvoldoende mate in staat zal zijn aan een verplichting als bedoeld in de artikelen 16Aa, 18a of 78 te voldoen, een taak als bedoeld in artikel 16, eerste of tweede lid, of 16a, uit te voeren dan wel een verbod als bedoeld in artikelen 17, 17a of 18 na te leven.

3. Indien Onze Minister voorschriften verbindt aan zijn instemming, strekken deze er slechts toe de geconstateerde tekortkomingen, bedoeld in het tweede lid, weg te nemen.

5. In artikel 15 lid 1 E-wet staat voor zover relevant:

De Autoriteit Consument en Markt kan op diens aanvraag ontheffing verlenen aan een eigenaar van een gesloten distributiesysteem, van het gebod van artikel 10, negende lid, indien:

- a. het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een gesloten distributiesysteem om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is of*
- b. het gesloten distributiesysteem primair elektriciteit transporteert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven en*
- c. de aanvrager geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden is.*

6. In artikel 16 leden 1 en 3 E-wet staat voor zover relevant:

1. De netbeheerder heeft in het kader van het beheer van de netten in het voor hem krachtens artikel 36 of 37 vastgestelde gebied tot taak:

- a. de door hem beheerde netten in werking te hebben en te onderhouden;*
- b. de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over de netten op de meest doelmatige wijze te waarborgen;*
- c. de netten aan te leggen, te herstellen, te vernieuwen of uit te breiden, waarbij in overweging worden genomen maatregelen op het gebied van duurzame elektriciteit, energiebesparing en vraagsturing of decentrale elektriciteitsproductie waardoor de noodzaak van vervanging of vergroting van de productiecapaciteit ondervangen kan worden;*
- d. (...);*
- e. op de grondslag van artikel 23 derden te voorzien van een aansluiting op de netten;*
- f. op de grondslag van artikel 24 ten behoeve van derden transport van elektriciteit uit te voeren;*
(...)

3. Het is anderen dan de desbetreffende netbeheerder verboden een taak uit te voeren als bedoeld in het eerste of tweede lid, behoudens voor zover het betreft het realiseren van de aansluiting van een afnemer als bedoeld in artikel 16c, het aanleggen van een landsgrensoverschrijdend net of het aanleggen, beheren en onderhouden van een net als bedoeld in artikel 15, eerste lid, dan wel ter uitvoering van een procedure als bedoeld in artikel 20, derde lid.

(...)

7. In artikel 16a lid 1 E-wet staat voor zover relevant:
Het is anderen dan de desbetreffende netbeheerder verboden een taak uit te voeren als bedoeld in artikel 16, eerste of tweede lid, (...).
8. In artikel 42 E-wet staat voor zover relevant:
1. *De tarieven treden in werking op een door de Autoriteit Consument en Markt te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven.*
 2. *Indien op 1 januari de tarieven voor het volgende jaar nog niet zijn vastgesteld, gelden de tarieven tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven voor het volgende jaar.*
 3. *Iedere netbeheerder legt een exemplaar van de voor hem geldende tarieven voor een ieder ter inzage in al zijn vestigingen.*

Gaswet

9. In artikel 1 lid 1 Gaswet staat voor zover relevant:
- (...)
- d. *gastransportnet: niet tot een gasproductienet behorende, met elkaar verbonden leidingen of hulpmiddelen bestemd of gebruikt voor het transport van gas, met inbegrip van hulpmiddelen en installaties waarmee ondersteunende diensten voor dat transport worden verricht, behoudens voor zover deze leidingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of gelegen zijn binnen de installatie van de afnemer;*
- e. *netbeheerder: een vennootschap die op grond van artikel 2 is aangewezen voor het beheer van een of meer gastransportnetten;*
- (...)
- m. *aansluiting: één of meer verbindingen tussen een gastransportnet en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een gastransportnet dat wordt beheerd door een netbeheerder en een gastransportnet dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder;*
- (...)
- o. *afnemer: een persoon met een aansluiting op een gastransportnet;*
- (...)
- u. *economische eigendom: het krachtens een rechtsverhouding gerechtigd zijn tot alle rechten en bevoegdheden ten aanzien van een goed, met uitzondering van het recht op levering, en het gehouden zijn om alle verplichtingen ten aanzien van dat goed voor zijn rekening te nemen en daarmee het volledige risico van waardeverandering of tenietgaan van het goed te dragen, zonder dat het goed geleverd is;*
10. In artikel 2 lid 8 Gaswet staat voor zover relevant:
Degene aan wie een ander net toebehoort dan het landelijk gastransportnet, wijst voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan.
11. In artikel 2a lid 1 Gaswet staat voor zover relevant:

De Autoriteit Consument en Markt kan op diens aanvraag ontheffing verlenen aan een eigenaar van een gesloten distributiesysteem van het gebod van artikel 2, achtste lid, indien:

- a. de bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een gesloten distributiesysteem om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is of*
- b. het gesloten distributiesysteem primair gas transporteert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven en*
- c. de aanvrager geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden is.*

12. In artikel 3b Gaswet staat voor zover relevant:

- 1. Een netbeheerder, met uitzondering van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, beschikt over de economische eigendom van het door hem beheerde gastransportnet.*
 - 2 Bij gelegenheid van een aanwijzing als bedoeld in artikel 2, achtste lid, vindt voor zover nodig overdracht van de economische eigendom aan de aangewezen netbeheerder plaats.*
 - 3 De overdracht geschiedt tegen verrichting van een tegenprestatie waarvan de waarde ten hoogste de opbrengst vertegenwoordigt van de exploitatie van het gastransportnet, zoals deze op basis van algemene bedrijfseconomische uitgangspunten kan worden afgeleid van de in de daaraan voorafgaande periode van vijf jaar geldende tarieven met betrekking tot het netbeheer. Deze tegenprestatie kan zowel bestaan uit een periodieke uitkering als uit een contant bedrag ineens.*
- (...)

13. In artikel 4 Gaswet staat voor zover relevant:

- 1. De netbeheerder, niet zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, meldt aan Onze Minister onverwijld na zijn aanwijzing zijn naam en adres en de naam en het adres van zijn aandeelhouders en zendt aan Onze Minister een beschrijving van het gastransportnet dat door hem wordt beheerd. Tenminste eenmaal per jaar meldt hij Onze Minister iedere wijziging van de namen of adressen en zendt hij hem een beschrijving van de wijziging van het gastransportnet dat door hem wordt beheerd.*
- 2 De aanwijzing behoeft de instemming van Onze Minister. Hij onthoudt zijn instemming of kan voorschriften verbinden aan de instemming indien niet is voldaan aan de artikelen 2c, 3, 3a, 3b of 3c of indien de aangewezen netbeheerder in onvoldoende mate in staat is of zal zijn om aan een verplichting als bedoeld in de artikelen 1h en 10e te voldoen, om een taak als bedoeld in de artikelen 7a, 10, 10a, 42 of 54a uit te voeren, aan hoofdstuk 2 te voldoen of indien hij niet voldoet aan een verbod als bedoeld in de artikelen 10b, 10c of 10d.*
- 3 Indien Onze Minister voorschriften verbindt aan zijn instemming, strekken deze er slechts toe de geconstateerde tekortkomingen, bedoeld in het tweede lid, weg te nemen.*

14. In artikel 10 leden 6 en 7 Gaswet staat voor zover relevant:

- 6. Een netbeheerder heeft, in aanvulling op de in het eerste, derde en vijfde lid genoemde taken, in het voor hem krachtens artikel 12f vastgestelde gebied tevens tot taak om:*
- a. een ieder die verzoekt om een aansluiting die een doorlaatwaarde heeft van ten hoogste 40 m³(n) per uur te voorzien van deze aansluiting;*
- b. een ieder die verzoekt om een aansluitpunt ten behoeve van een aansluiting die een doorlaatwaarde heeft groter dan 40 m³(n) per uur te voorzien van een aansluitpunt op het*

dichtstbijzijnde punt van het gastransportnet met een voor die aansluiting geschikte druk en voldoende capaciteit.

7. Het is anderen dan de desbetreffende netbeheerder verboden een taak uit te voeren als bedoeld in het vijfde en zesde lid, behoudens voor zover het betreft het meten van gas, bedoeld in het vijfde lid, onderdeel c.

15. In artikel 81d Gaswet staat voor zover relevant:

1. De tarieven treden in werking op een door de Autoriteit Consument en Markt te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven.

2. Indien op 1 januari de tarieven voor het volgende jaar nog niet zijn vastgesteld, gelden de tarieven tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven voor het volgende jaar.

3. Iedere netbeheerder legt een exemplaar van de voor hem geldende tarieven voor een ieder ter inzage in al zijn vestigingen.